

Småföretags- barometern 2022

Ett samarbete mellan:

företagarna

Sparbankernas
Riksförbund

Swedbank

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Sammanfattning	4
Småföretagsbarometern 2022	5
Sysselsättning	6
Orderingång	7
Omsättning	9
Lönsamhetsutvecklingen	10
Stora regionala skillnader i konjunkturen	12
Expansionsutsikter och tillväxthinder	14
Slutsatser	15

OM SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar på utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företag inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp geografiskt så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och insikten kring de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

NETTOTAL OCH KONJUNKTURINDIKATORN

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator baseras på **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än noll betyder kontraktion, medan ett värde över noll betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå.

Sedan adderas nettotalen för *sysselsättning, ordergång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

SAMMANFATTNING

- Konjunkturen hos landets småföretag har återhämtat sig under det senaste året efter att i fjol ha varit på den lägsta nivån i barometerns 37-åriga historia. Den samlade konjunkturindikatorn i Småföretagsbarometern 2022 har ökat till nettotalet 57 från minus 15 i fjol.
- Den ökade tillväxttakten i konjunkturen har varit lägre än vad företagen räknade med förra året, då konjunkturindikatorn förväntades stiga till 88. Den främsta förklaringen är svagare tillväxt i företagets ordergång och omsättning, men även sysselsättningen steg mindre än förväntat. Småföretagen räknar dock med att konjunkturläget ska förstärkas ytterligare under de kommande tolv månaderna.
- I fjolårets rapport var konjunkturavmattningen i småföretagen utbredd, enbart 6 av 21 län hade en positiv tillväxttakt, det vill säga ett nettotal över noll. I årets rapport har företagen i samtliga län haft en ökad tillväxttakt under de senaste tolv månaderna och konjunkturen har därmed förstärkts i hela landet. Jämtlands län mäter den starkaste konjunkturindikatorn medan Värmlands län har den svagaste.
- Sysselsättningen är på den högsta nivån sedan 2019, innan pandemins utbrott. Ökningen har varit bred och omfattar ett stort antal branscher, men är absolut störst inom tjänsteföretagen. Mest optimistiska sysselsättningsplaner för det kommande året har företagen inom hotell och restaurang, men även inom tillverkning och handelssektorn finns en stor tillförsikt.
- Trots ett försämrat konjunkturläge i världen och i Sverige ser småföretagen positivt på möjligheterna att expandera. Närmare sju av tio företag ser goda expansionsutsikter, störst potential ser företagen inom byggsektorn.
- Trots en svagare arbetsmarknad är svårigheterna att hitta lämplig arbetskraft det främsta tillväxthindret enligt småföretagen. Politisk oförutsägbarhet har ökat som tillväxthinder och är nu det näst vanligaste hindret följt av skatter och höga arbetskraftskostnader.
- Företagens lönsamhetstillväxt har varit svagare än förväntat, sannolikt till följd av de kraftiga kostnadsökningar som drabbat företagen. För att kompensera det höga kostnadsläget planerar nu 70 procent av småföretagen att höja sin försäljningspriser – en rekordhög andel i Småföretagsbarometerns historia.

SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN 2022

KONJUNKTURÅTERHÄMTNING I EN OSÄKER VÄRLD MED FORTSATT UTMANINGAR FÖR MÅNGA FÖRETAG

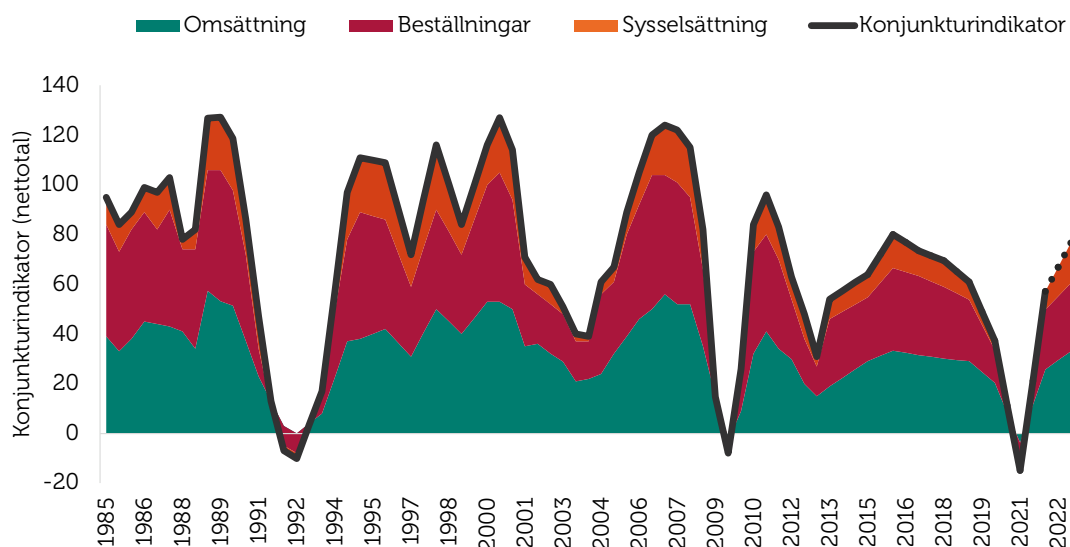
Den sammantagna konjunkturindikatorn är en sammanslagning av de underliggande indikatorerna över sysselsättning, omsättning och ordergång. Ett nettotal över noll innebär att andelen företag som upplever en god konjunktur är större än andelen som upplever det motsatta.

Efter att ha drabbats hårt av coronapandemin samtidigt som tillväxten föll kraftigt både i Sverige och omvärlden har småföretagen återhämtat sig under det senaste året. Årets undersökning visar att konjunkturindikatorn steg till 57 jämfört med minus 15 i fjol, som var den lägsta nivån i Småföretagsbarometerns historia. Uppgången blev dock lägre än vad företagen räknade med förra året (88). Den främsta förklaringen är att tillväxten i, främst, ordergång och omsättning men även i sysselsättningen utvecklades svagare än förväntat.

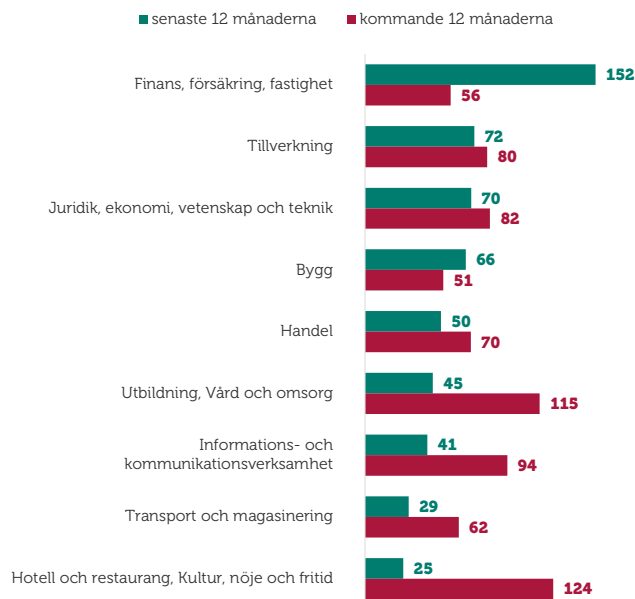
Småföretagen är dock positiva om framtiden och tror att konjunkturen kommer fortsätta stärkas under de närmaste tolv månaderna. Om deras prognos stämmer skulle det ge en konjunkturindikator på 77, vilket är något högre än det historiska genomsnittet (76). Mest optimistiska är företagen om ordergång och omsättning, samtidigt är deras sysselsättningsplaner de högsta sedan 2011 efter att ha utvecklats svagare än genomsnittet de tre senaste åren.

Den starkaste uppgången väntas inom tjänstesektorn följt av tillverkningsindustrin medan byggföretagen förutser en svagare konjunktur. Trots kraftigt ökade produktionskostnader, hög inflation, återkommande störningar i leveranskedjorna och stigande räntor tycks inte småföretagens framtidsplaner dämpats i någon större omfattning. Efter undersökningsperioden har nedåtriskerna dock ökat varför dessa planer kan komma att revideras ner under året.

Figur 1 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i riket 1985–2022

Figur 2 Konjunkturindikator 2022 och prognos 2023, per bransch

Sysselsättning

ÖKAD SYSSELSÄTTNING NÄR PANDEMIN SLÄPPER SITT GREPP

Sysselsättning mäter hur många som har jobb antingen som anställda eller företagare på hel- eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det är alltså en indikation på att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

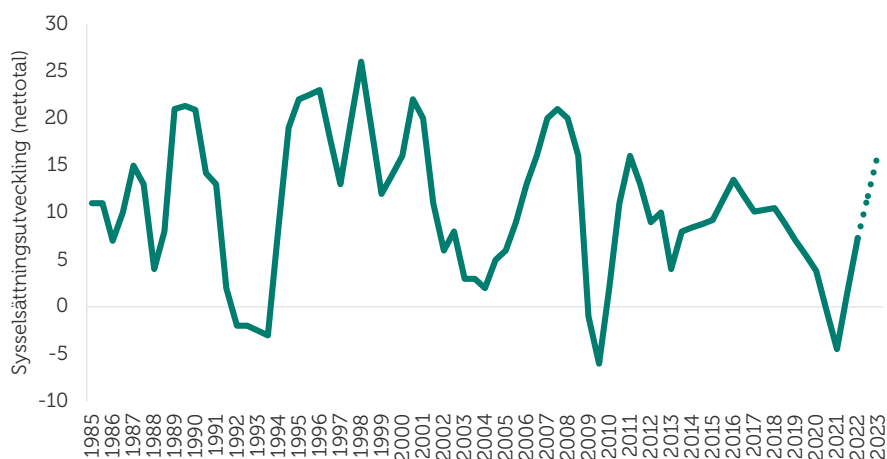
Antalet sysselsatta i småföretagen stiger igen efter att ha minskat under pandemiåren och är nu på den högsta nivån sedan 2019. Omkring en femtedel av företagen uppger att antalet anställda har ökat under de senaste tolv månaderna medan vart tionde företag har minskat personalstyrkan. Det innebär att nettotalet steg till 7 från minus 5 i fjol. Sysselsättningsökningen har varit bred och omfattar många branscher, men den var störst i tjänstesektorn. De borttagna coronarestriktionerna och ett uppdämt konsumtionsbehov har möjliggjort att sysselsättning har ökat. Ökning finns främst i företag med fler än 20 anställda.

Småföretagens sysselsättningsplaner bedöms som expansiva och talar för en fortsatt stark svensk arbetsmarknad det närmaste året. En femtedel av företagen planerar att nyanställa under de kommande tolv månaderna medan endast fem procent räknar med att minska antalet anställda. Därmed stiger nettotalet till 16, vilket är högre nivå än det historiska snittet (10) i barometern.

Mest optimistiska är företagen inom hotell och restaurang men även inom tillverkning och handel är sysselsättningsplanerna högre än genomsnittet för näringslivet. Ökad brist på arbetskraft och en växande osäkerhet kring omvärldskonjunkturen innebär dock en risk att företagens anställningsplaner kan vara för optimistiska. Dessutom uppger åtta av tio företag att kostnadsökningarna under det senaste året haft en negativ effekt på deras verksamhet och mycket pekar på ett fortsatt högt kostnadsläge det närmaste året. Detta kan begränsa företagens möjligheter att anställa, främst i företag med mindre marginaler.

Det går även en skarp gräns mellan företag som ser goda expansionsutsikter och de som inte gör det. I den förstnämnda gruppen, 70 procent av företagen, uppger tre av tio företag att de planerar att nyanställa medan endast 12 procent i den andra gruppen planerar att öka personalstyrkan. Det kan vara värt att notera att småföretagens optimistiska anställningsplaner till viss del speglar den djupa kris som många av företagen befunnit sig i, med personalneddragning och permitteringar som följd. Optimismen i årets undersökning är därmed delvis en återgång till mer normala förhållanden, vilket innebär att anställningsplanerna till stor del kan tolkas som en återanställning snarare än nyanställning.

Figur 3 Sysselsättningsutvecklingen (nettotal) riksgenomsnittet 1985–2022

Orderingång

MÄRKBART FÖRBÄTTRAT ORDERLÄGE EFTER RASET I FJOL

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången av inkomna ordrar, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

En starkare omvärldskonjunktur, stöttad av expansiv finans- och penningpolitik, har påtagligt förbättrat orderläget i småföretagen under det senaste året. Fyra av tio företag uppger att orderingången har ökat medan vart femte anser att den har sjunkit. Det innebär att nettotalet för orderingången steg till 24 efter rekordlåga minus 7 i fjol, ett år som präglades av pandemin och omfattande restriktioner. Beslutet av att upphäva de sista restriktionerna i februari i år har haft en positiv effekt framför allt i branscher som tidigare varit helt eller delvis nedstängda, till exempel besöksnäringen.

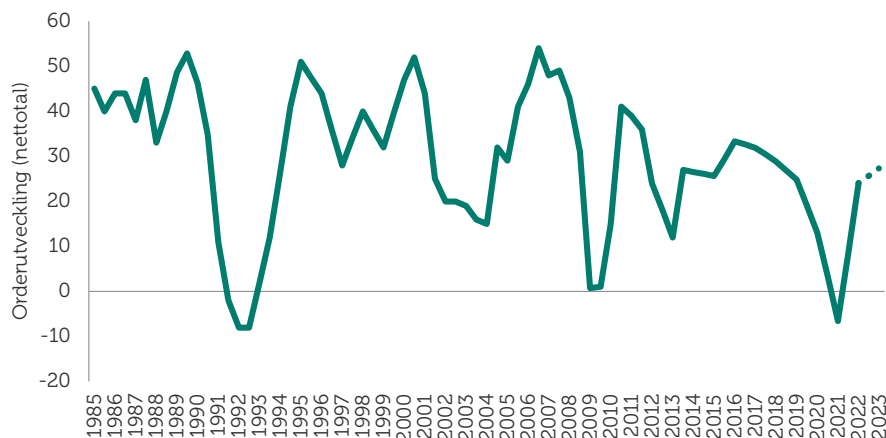
Tillverkningsindustrin följt av företagstjänster, byggindustrin och handel svarar för den största förbättringen, uppemot hälften av företagen i dessa branscher uppger att antalet nya ordrar har ökat. Hotell och restaurang uppvisar en svagare utveckling även om det är en märkbar förbättring jämfört med fjolårets undersökning då nettotalet var minus 68. Större företag, fler än 20 anställda, rapporterar i högre grad en växande orderingång vilket delvis kan hänga samman med att de har en större marknad och vanligtvis bedriver utlandsaffärer.

Det finns en utbredd optimism om en ökad ordergång under det närmaste året. Fyra av tio företag räknar med en ökning medan endast var tionde förutser en minskning. Nettotalet stiger till 27 vilket är i linje med Småföretagsbarometerns historiska snitt. Mest optimistiska är företagen inom hotell och restaurang där två av tre förutser en ökad ordergång nu när besöksnäringen förväntas ta fart efter att coronarestriktionerna har tagits bort i de flesta länder. Även tillverkningsindustrin, företagstjänster och handeln sticker ut positivt. Byggföretagen går dock mot strömmen och deras ordergång förutses inte öka i samma takt som tidigare

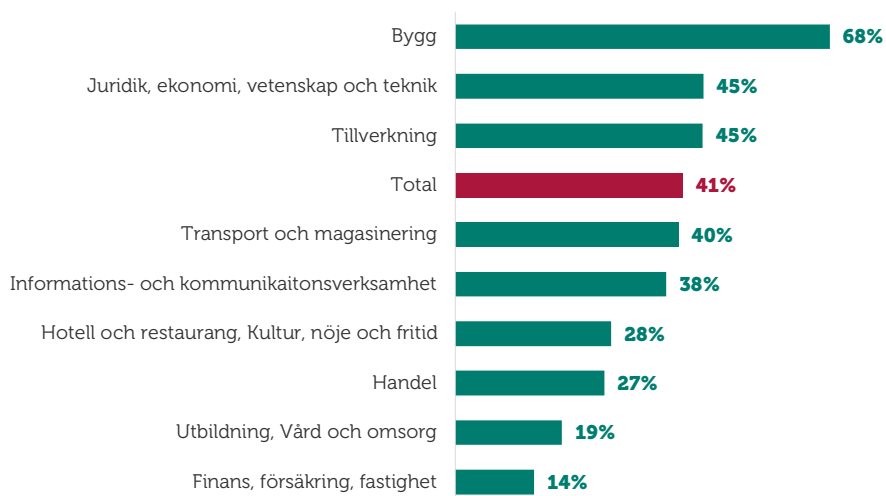
En starkare konjunktur tenderar att synliggöra kapacitetsbegränsningar. Fyra av tio företag svarar att de tvingats tacka nej till nya ordrar under de senaste tolv månaderna, vilket är fler än i fjol (tre av tio företag). Vanligast är det inom byggsektorn, där nästan sju av tio företag tackat nej till nya ordrar under det senaste året. Näst vanligast är det inom tillverkning och företagstjänster.

Den vanligaste orsaken till att företagen tvingas tacka nej till nya ordrar är att de har ett fullt kapacitetsutnyttjande, vilket är mest framträdande inom bygg- och tjänsteföretagen. En annan begränsande faktor är bristen på arbetskraft. I handels- och restaurangföretagen är kapacitetsbegränsningar mindre vanligt vilket kan vara en förklaring till att det är färre företag där som tackat nej till ordrar (knappt vart tredje företag).

Figur 4 Orderutveckling (netttotal) riksgenomsnittet 1985–2022

Figur 5 Andelen företag som tackat nej till order under de senaste 12 månaderna, per bransch

Figur 6 Vad skulle du säga är huvudorsaken till att ni har tackat nej till order under de senaste 12 månaderna?

Omsättning

OMSÄTTNINGEN ÖKAR IGEN

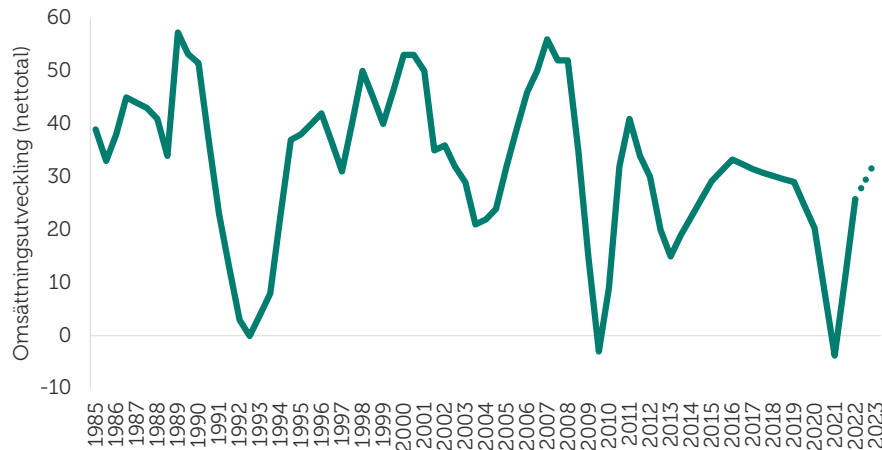
Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Precis som i stora delar av näringslivet sjönk omsättningen i småföretagen kraftigt under pandemin. I fjolårets Småföretagsbarometer var nettotalet för omsättningen på den lägsta nivån sedan finanskrisen i början av 1990-talet. Som en effekt av en starkare omvärldskonjunktur samtidigt som coronarestriktionerna hävts har omsättningen ökat stadigt under det senaste året.

I årets barometer uppger hälften av småföretagen att omsättningen har ökat medan två av tio företag anser att den har minskat. Nettotalet för omsättningen steg till 26 från minus 4 i fjol. Alla branscher uppvisar en högre omsättning jämfört med i fjol, med störst andel inom industrin, företagstjänster byggindustrin och handel. Den största förändringen har dock varit i hotell och restaurang samt transportföretag, branscher som påverkades särskilt hårt under pandemin.

Småföretagen förutser en fortsatt omsättningsökning, vilket sannolikt krävs för att komma tillbaka till de nivåer som var före pandemin. Vartannat företag räknar med en högre omsättning de närmaste tolv månaderna samtidigt som färre tror att den minskar, vilket sannolikt beror på en positiv syn på marknadsutsikterna. Detta innebär att nettotalet för omsättningen stiger till 33, vilket är den högsta nivån sedan 2016. Mest optimistiska är företagen inom hotell och restaurang, transport samt företagstjänster.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i riket 1985–2022

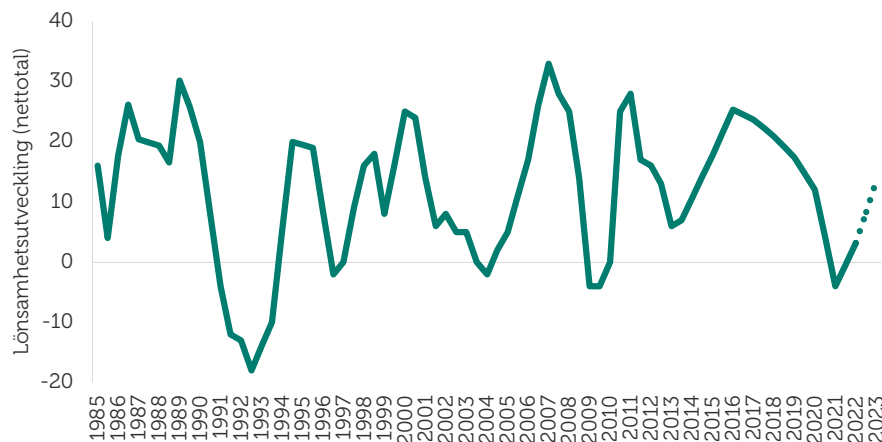
Lönsamhetsutvecklingen

LÖNSAMHETEN ÖKAR MEN PRESSAS AV ÖKADE KOSTNADER

Företagarnas bedömningar om den egna lönsamheten har inte till fullo utvecklats i linje med fjol-årets förväntningar, sannolikt på grund av det högre kostnadsläget¹. Visserligen steg nettotalet för lönsamheten från minus 4 till plus 4 under de gångna tolv månaderna men det är ändå en betydligt blygsammare ökning än vad företagen förväntade sig i fjol. Då förväntades nettotalet stiga till 32. Det är främst inom bygg- och tillverkningsindustrin som lönsamheten har försämrats de senaste tolv månaderna och nettotalet för dessa branscher är negativt. Det står i skarp kontrast mot tjänsteföretagen vars nettotal är plus 15, men det här är också den sektor som påverkats minst av stigande kostnader.

Småföretagen förutser att lönsamheten kommer att förbättras de kommande tolv månaderna men förväntningarna är påtagligt lägre jämfört med våren 2021, nettotal 12 i år medan det var 32 i fjol. Mest pessimistiska om den framtida lönsamheten är byggföretagen vars nettotal är minus 7 medan tjänsteföretagens nettotal förväntas stiga till 25. Även i tillverkningsindustrin och handelssektorn förväntas lönsamheten förbättras men långt under de förväntningar som noterades i fjol.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i riket 1985–2022

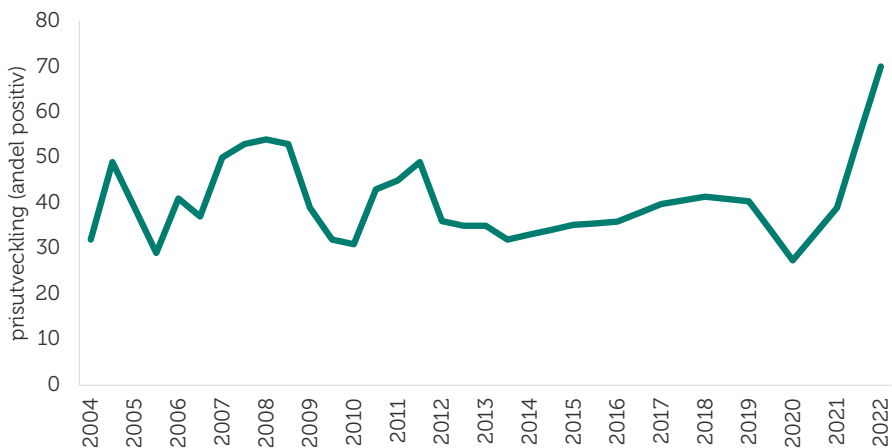
¹ Hur småföretagen påverkas av stigande kostnader och vilka effekter det kan ha på företagets verksamhet och lönsamhet tog vi upp i delrapporten Hur påverkas småföretagen när allt blir dyrare? som publicerades den 3 maj. Rapporten bygger på svar från 2000 företag vilka även ingår Småföretagsbarometern.

SJU AV TIO FÖRETAG PLANERAR FÖR PRISHÖJNINGAR

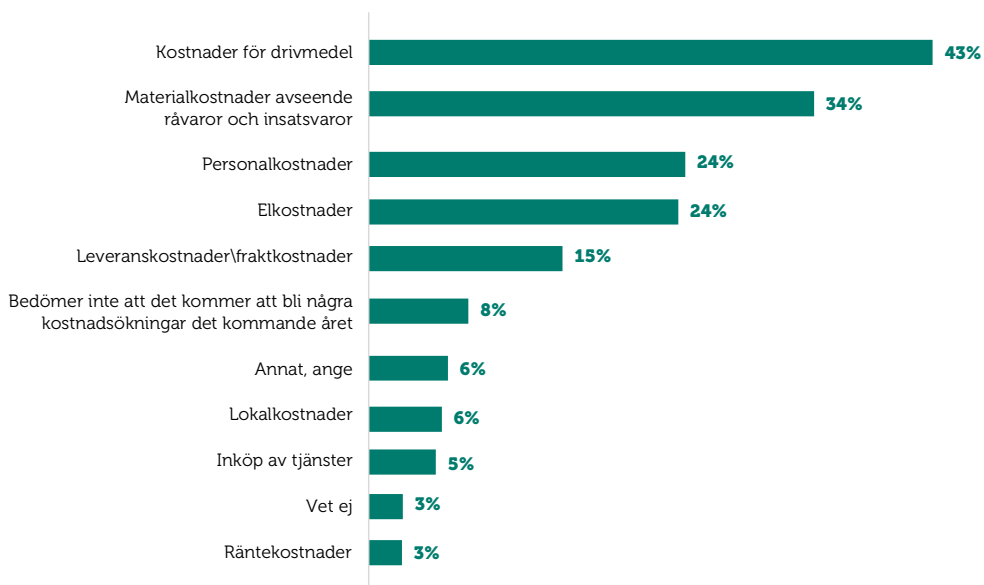
Den förväntade lönsamhetsförbättringen sker samtidigt som allt fler företag planerar att höja priserna för att kompensera sig mot stigande kostnader, inte minst på drivmedel, material och energi. Sju av tio företag planerar att höja priserna det närmaste året vilket är en rekordnivå i Småföretagsbarometerns historia.

Inom handel, transport, hotell och restaurang förväntar sig 86 procent av företagen att höja priserna. I fallande ordning följer därefter tillverkning (84 procent), byggnad (83 procent) och tjänsteföretag (53 procent). Företag inom tjänstesektorn bedömer inte i lika stor utsträckning som övriga branscher att kostnader för energi, råvaror och insatsvaror kommer påverka dem under det kommande året, vilket kan förklara att färre företag i den här sektorn tror att de kommer höja priserna. För många företag kan det vara svårt att kompensera kostnadsökningarna genom att ta ut högre priser av kunderna, åtminstone på kort sikt. Långa affärskontrakt begränsar utrymmet för prishöjningar men det kan även krävas omförhandlingar med kunder och leverantörer, vilket kan ta tid. Det kan också finnas en osäkerhet om hur mycket företaget kan höja priserna utan att riskera att tappa kunder.

Figur 9 Prisutveckling (andel som svarar högre)

Figur 10 Vilka kostnader bedömer ni kommer att öka mest för ert företag under kommande tolv månader?

STORA REGIONALA SKILLNADER I KONJUNKTUREN

STARK ÅTERHÄMTNING OCH TILLVÄXTFÖRVÄNTNINGAR DE KOMMANDE 12 MÅNADERNA PÅ REGIONAL NIVÅ

I fjolårets rapport var konjunkturavmattningen i småföretagen utbredd, enbart 6 av 21 län hade en positiv tillväxttakt med ett netttotal över noll. I årets rapport har företagen i samtliga län haft en ökad tillväxttakt under de senaste tolv månaderna och konjunkturen har därmed förstärkts i hela landet.

Företagen i Jämtlands län har haft den starkaste utvecklingen i konjunkturen under året som gått. Från att i fjol ha haft den lägsta småföretagskonjunkturen någonsin i länet, har Jämtlands företagare haft en kraftig tillväxttakt under det senaste året. Även om Jämtlands konjunkturutveckling hamnar på en lägre nivå än företagets prognos ser vi att den starka tillväxt som förväntades i fjol i stort har infriats. Även Jönköpings och Östergötlands län har haft en stark konjunkturtillväxt. Dessa län har en stark industrisektor och export, vilket efter en ekonomisk återhämtning i omvärlden sannolikt bidragit till en god utveckling bland företagen.

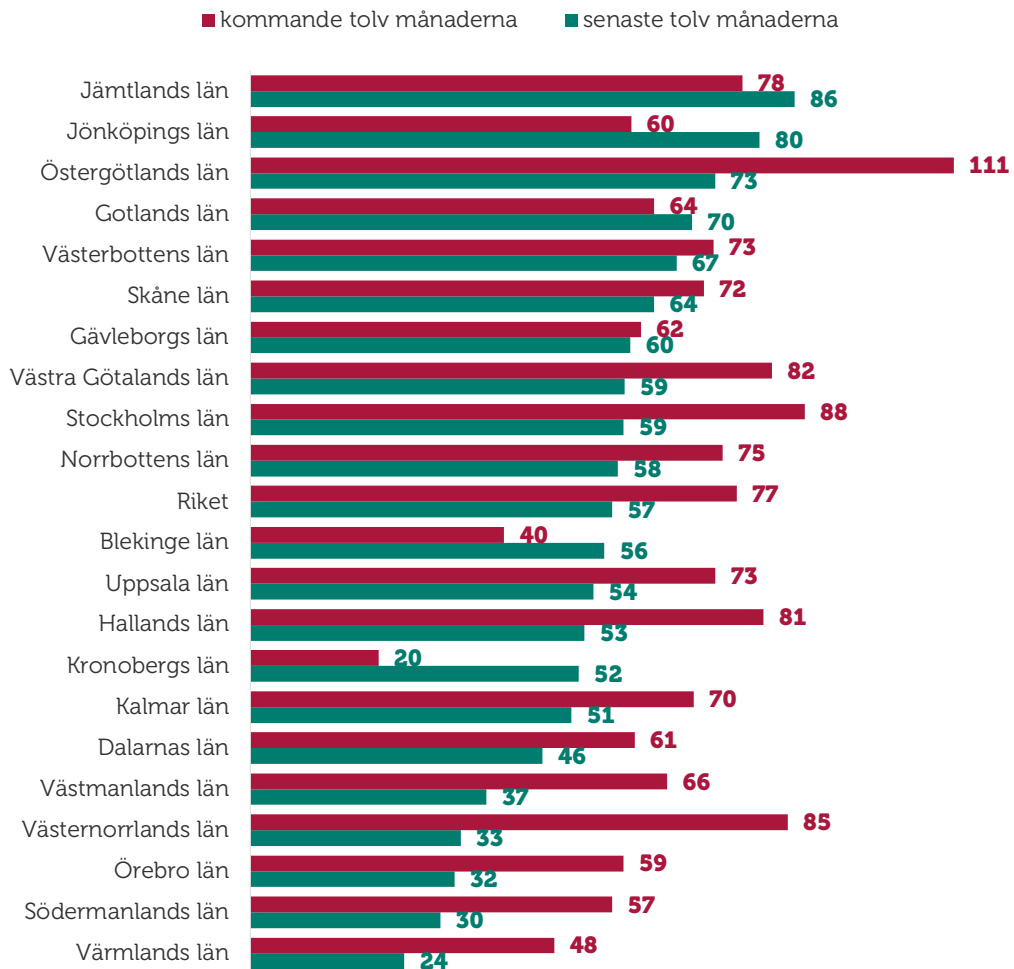
Småföretagen på Gotland hade i fjolårets rapport den svagaste konjunkturen, mycket på grund av pandemin och restriktioner i de konsumentnära sektorerna. Tillväxttakten i länet har ökat kraftigt under de senaste tolv månaderna och konjunkturindikatorn är nu en av de högsta i landet. Turistnäringen är av central betydelse för Gotlands näringsliv, där de slopade restriktioner har påverkat länets företag i en starkt positiv riktning.

Värmlands län har, likt övriga landet, haft en ökad tillväxttakt i konjunkturen jämfört med i fjol men har trots det den lägsta konjunkturindikatorn i landet. Även i Södermanlands och Örebros län har företagen upplevt en svagare konjunkturutveckling jämfört med landet som helhet. För län med många industrinära småföretag kan det senaste årets problem med störningar i leveranskedjor samt brist på råvaror och material haft en stor påverkan på företagets verksamheter.

För det kommande året är prognosen fortsatt god och företag i 16 av 21 län förväntar sig en ökad tillväxttakt i den sammanlagda konjunkturindikatorn. Högsta förväntade värde noteras i Östergötlands, Stockholms och Västernorrlands län.

För att förstå varför konjunkturläget upplevs så olika bör de enskilda konjunkturindikatorerna studeras för tillverknings- respektive tjänstesektorn, liksom den regionala företagsstrukturen. Beroende på den länsspecifika näringslivsstrukturen kan ekonomiska faktorer som exportefterfrågan och valutakurser påverka de lokala företagens sysselsättning, orderingång och omsättning på olika sätt. Företagens lokala förutsättningar påverkas även av det lokalpolitiska näringslivsarbetet.

Figur 11 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator 2022 (nettotal), samt prognos kommande tolv månader

EXPANSIONSUTSIKTER OCH TILLVÄXTHINDER

Ett återkommande och glädjande resultat i Småföretagsbarometern är att småföretagen ser goda möjligheter att expandera. I år ser 69 procent av företagen goda expensionsutsikter jämfört med 67 procent ifjol. Det är dessutom bättre än det historiska genomsnittet på 61 procent. Mest optimistiska är företag inom byggsektorn, men även företag i tjänstesektorn ser goda expensionsmöjligheter.

Det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, men inte alltid lätt att få företaget att växa och bli framgångsrikt. Det finns många svårigheter och hinder som hämmar företagarnas jobb- och välfärdsskapande. Det gäller till exempel småföretagens konkurrenssituation, samt konkreta hinder som kostnaderna för att anställa och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens.

Det främsta tillväxthindret är bristen på lämplig arbetskraft, ett hinder som dessvärre inte tycks ha minskat i betydelse trots en svagare arbetsmarknad. I årets undersökning uppgav 35 procent av företagen det svaret. Med en ökning från 30 procent förra året och från 26 procent året dessförinnan är kompetensbristen nu på den högsta nivån i Småföretagsbarometerns historia. Svårigheten att hitta lämplig arbetskraft är därmed även högre än vad företagen upplevde innan pandemin slog till. Arbetslösheten var då strax under 7 procent, medan den idag är över 8 procent. Det är framför allt i byggföretagen som bristen på arbetskraft är mest framträdande. Drygt 50 procent av byggföretagen uppgav detta som det enskilt största hindret för expansion.

Det näst vanligaste tillväxthindret är politisk oförutsägbarhet, vilket 12 procent av företagen svarade. Det är en ökning med sex procentenheter jämfört med i fjol. Detta är sannolikt en effekt av oro i omvärlden till följd av Rysslands krig i Ukraina vilket har fortsatt att driva upp bland annat el- och drivmedelspriser, materialkostnader samt kostnader för leveranser och frakter. Samtidigt har även svensk energipolitik en roll i det höga kostnadsläget på energi som företagen upplevt under året, vilket också kan förklara att politisk oförutsägbarhet upplevs som ett betydande tillväxthinder.

Andra vanliga tillväxthinder är skatter och höga arbetskraftskostnader som 10 procent av företagen har svarat för respektive kategori. Det är i linje med vad företagen svarade i fjol.

Tuff konkurrens och svag efterfrågan har minskat som upplevda tillväxthinder bland företagen. I fjol uppgav 12 respektive 11 procent av företagen dessa som största hinder för expansion, vilket nu har minskat till 9 respektive 5 procent.

Figur 12 Tillväxthinder

SLUTSATSER

Det är en tydlig återhämtning i småföretagskonjunkturen som årets Småföretagsbarometer visar efter den djupa nedgången förra året som till stor del påverkades av pandemin. Sedan bottennivån i fjol har konjunkturindikatorn stigit från -15 till 57, vilket är den största ökningen sedan den globala finanskrisen 2008/2009. Borttagande av coronarestriktioner och ett uppdämt konsumtionsbehov gav ytterligare skjuts i konjunkturen framför allt i företag verksamma inom besöksnäringen, branscher som drabbades särskilt hårt under pandemin. Återhämtningen har dock kantats av återkommande leveransstörningar och en tilltagande brist på rå- och insatsvaror men också av snabbt stigande kostnadsökningar, vilket kan bli en växande utmaning under de kommande tolv månaderna.

Småföretagen räknar med att sysselsättning, ordergång och omsättning kommer att stiga ytterligare under de kommande tolv månaderna. Det innebär att den samlade konjunkturindikatorn stiger till 88, vilket är över det historiska snittet 76. Mest optimistiska är företag i branscher som ännu inte helt återhämtat sig från pandemin, inte minst hotell och restaurangföretagen.

Företagens framtidsplaner sker under en osäker omvärldskonjunktur. Kriget i Ukraina och sanktioner mot Ryssland tenderar att hålla uppe de redan höga råvarupriserna och försvårar tillgången på rå- och insatsvaror med risk för fortsatt höga produktionskostnadsökningar. En rekordstor andel företag, sju av tio, planerar att höja sina försäljningspriser under det närmaste året sannolikt för att kompensera sig för de stigande kostnaderna. För många företag kan det vara svårt att övervältra de stigande kostnaderna mot sina kunder till exempel på grund av långa avtal med risk för att företaget tvingas dra ned på produktionen eller vidta ytterligare kostnadsbesparingar.

En snabb penningpolitisk åtstramning under 2022, för att få ned den höga inflationen, ter sig alltmer sannolik och är ett tydligt skifte efter en lång period med sjunkande räntor och låg inflation. Stigande räntor kommer att ha en dämpande effekt på konsumtions- och investeringstillväxten, något som småföretagen måste ta höjd för.

Konjunkturuppgången har synliggjort kapacitetsbegränsningarna i svensk ekonomi, inte minst på arbetsmarknaden och många företag tvingas tacka nej till order. Drygt var tredje företag ser svårigheter att hitta lämplig arbetskraft vilket är en högre andel jämfört med motsvarande undersökning ifjol. Ett annat hinder som företagen uppger och som kan begränsa expansionsmöjligheterna är en ökad politisk oförutsägbarhet. Det kan gälla viktiga näringspolitiska frågor till exempel kring energipolitiken och omställningen mot ett hållbart företagande.

Swedbank

Swedbank, Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg
Postadress: 105 34 Stockholm
08 – 585 900 00 | info@swedbank.se | swedbank.se

Sparbankernas Riksförbund

Sparbankernas Riksförbund, Vasagatan 11, 10 tr, 111 20 Stockholm
Postadress: Box 16249, 103 24 Stockholm
08 – 684 206 20 | info@sparbankerna.se | sparbankerna.se

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmanngatan 40, 106 67 Stockholm
08 – 406 17 00 | info@foretagarna.se | foretagarna.se